

Recensies

Monasticon beige, Tomé IV, *Province de Brabant, quatrième volume* (Luik: Centre National de Recherches d'Histoire Religieuse, 1970, in-4°, blz. 865-1155, 550 Bfr.).

In dit nieuwe deel van het *Monasticon* vindt men 10 notities over de reguliere kanunniken van Sint-Augustinus, nl. over de Sinte-Gertrudisabdij te Leuven, de abdij van Sint-Jakob op de Koudenberg, de Onze-Lieve-Vrouwabdij te Bellingen, de priorij van Bethleem te Herent, de priorij van Bois-Seigneur-Isaac te Ophain-Bois-Seigneur-Isaac, de priorij van Groenendaal te Hoelaart, de priorij van Roodklooster te Oudergem, de priorij van Zevenborre te Sint-Genesius-Rode, de priorij van de Dalscholieren te Zoutleeuw en de priorij van Sint-Maartensdal te Leuven. Deze bijdragen zijn uiteraard van ongelijke waarde en lengte (tussen 96 en 10 blz.). Men kan inderdaad van mening verschillen over de vraag of het de bedoeling van dit verzamelwerk moet zijn zo volledig mogelijke monografieën te bieden, dan wel een bibliografisch hulpmiddel en een lijst van oversten als kader voor verdere studie. Wat er ook van zij, een notitie is steeds nuttig wanneer ze op een overzichtelijke wijze een *status questionis* biedt. De overzichtelijkheid zou echter wel heel wat kunnen verbeterd worden door een duidelijker typografische weergave van de ondertitels. In het huidige systeem springen enkel de namen van de oversten in het oog, doch niet de onderverdeling van het eerste gedeelte met de bibliografie en de bronnenopgave.

Bij de medewerkers aan het *Monasticon* verneemt men ook wel eens enige kritiek op het verwijzingsstelsel in dit verzamelwerk. Niet alleen is de volgorde: jaargang of deel, bladzijde, plaats van uitgave, datum van uitgave, ongebruikelijk buiten de Luikse Universiteit, maar vooral de methode om het verwijzingscijfertje in de tekst nooit bij een getal te plaatsen, stoot wel eens op weerstand bij de auteur, die soms juist die datum of dat getal door een voetnoot wil gestaafd zien. De bedoeling is natuurlijk de verwarring te vermijden die zou kunnen ontstaan wanneer twee getallen naast elkaar worden geplaatst. Doch de mogelijkheid tot vergissing is niet zo groot, vermits de verwijzing naar de voetnoot steeds tussen haakjes staat, en deze mogelijkheid zou wellicht helemaal kunnen uitgeschakeld worden door de kleinere cijfertjes uit de voetnoten ook voor de verwijzingen in de tekst te gebruiken. De methode om geen *idem* of *ibidem* in de voetnoten te dulden is op zichzelf lofwaardig en maakt het de lezer gemakkelijk, doch brengt wel mee dat onderaan sommige bladzijden een tiental keren dezelfde vrij lange verwijzing staat. Hiervoor ware de oplossing wellicht de volledige verwijzing in de eerste voetnoot van elke bladzijde te herhalen en telkens wanneer de reeks door een andersoortige voetnoot onderbroken werd, doch voor het overige het *ibidem* toe te laten.

Een archivaris zal bij het lezen van zulk verzamelwerk ook met enige angst denken aan de ontelbare keren dat sommige oorspronkelijke documenten voor zulk werk moesten worden gemanipuleerd, soms alleen maar voor het opzoeken van een naam of een datum. Dit bezwaar had wellicht bij de oorspronkelijke planning van het werk ondervangen kunnen worden, door eerder per fonds alle gegevens door dezelfde persoon te laten noteren in